

wacht- en klokkentoren verkondigen hoe door dit gilde de burgervrijheid vorsten en kerk overwon.

En nu wordt de beteekenis van ieder der gebouwen afzonderlijk ons duidelijk. Allereerst de gildehuizen; daaronder is dit der beenhouwers het mooiste. Ook elders in de oude Nederlanden droeg het huis van dit gilde veel bij tot de versiering der stad, maar de Vleeschhal te IJperen is toch stellig de fijnste bloem in de krans van haar Belgische zusters.

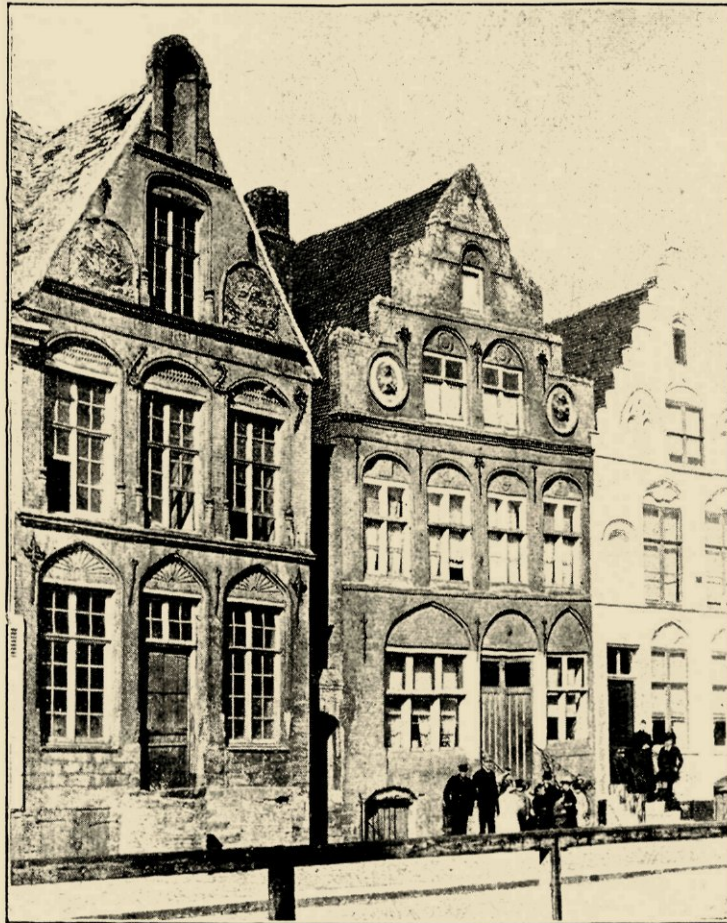
De beide onderste verdiepingen dateeren uit de 13e eeuw, de tweede étage en de gevel zijn van vrijwat jongeren datum. Deze tweeslachtigheid blijkt ook op andere gedeelten en verhoogt de bekoring; beneden een steensoort met een blauweren matglans, boven oudroode tegels; gelijkvloers met de straat lage rechthoekige vensters en deuren, op de eerste verdieping stevige spitsbo-

gen met gedrongen maatwerk, — de streek daarboven is minder gebroken, maar toch ook weer versierd door tegelwerk, door fijner gesneden vlakke bogen en door de teere schaakering der trapgevel tegen den getemperd zonnigen hemel. Hier zien we hoe twee tijdperken der Gotische kunst hun ernst en hun sierlijkheid wisten te vereenigen, hoe levend hun vormen in elkaar overgingen, zonder dat er ook maar iets rammelt, hoe de opeenvolging der kleuren naar de hoogte, het grijsblauw,

het roestige rood en eindelijk het zonnige hemelsblauw niet willekeurig, maar bewust en bezonnen gekozen werd, hoe ten slotte deze levendige wisseling van vorm en kleur te zaam wordt gebonden door de gelijkmatigheid en de ijzerkleur der gesmeede muurankers. Dit alles behoort tot het allerschoonste wat de burgerlijke schoonheidszin in het middeleeuwsche noorden heeft voortgebracht.

Op de markt te Haarlem komt de vleesch-

hal het meest op den voorgrond. Daar met recht, want in het Noorden zoo rijk aan vee is de stand der beenhouwers het fundament van 't stadsbeheer. Ook in IJperen komt hem een plaats op de markt toe, maar hier is er toch een groote afstand tusschen den beenhouwer en den wever, die de macht der stad op zijn schouder draagt. Zijn gebouw moet boven dat der beenhouwers uitsteken, en

DE VOORMALIGE SCHIPPERSHUIZEN AAN DE VISCHMARKT.

niet maar zoo'n beetje, maar opvallend en symbolisch, het mag niet als zijn vis-à-vis in de rij staan met alleen zijn zijkant naar de markt gericht, maar het moet als krachtig lichaam midden op de markt staan, heerschen en bevelen, niet onder anderen staan, de plaats in de zon, waarop het recht heeft, naar goetvinden in bezit nemen.

Zoo staat de Lakenhal op de Groote Markt van IJperen. Wat in andere steden de vorst en de kerk als het voornaamste